

**MINISTER
ROLNICTWA I ROZWOJU WSI**

Warszawa, 23 września 2022 r.

Znak sprawy: DKA.ki.092.3.2022

**Pani
Bożena Bączek
Dyrektor
Zespołu Szkół Centrum Kształcenia
Rolniczego w Rudnej
ul. Kolejowa 5
59-305 Rudna**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji rządowej*¹ oraz art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. *Prawo oświatowe*², Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, dalej „Ministerstwo” przeprowadziło w dniach 2-30 czerwca 2022 r. kontrolę w Zespole Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Rudnej, ul. Kolejowa 5, 59-305 Rudna, dalej „ZSCKR w Rudnej”.

Zakres kontroli obejmował realizację remontów, zakup pomocy dydaktycznych oraz przestrzeganie obowiązujących przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników i uczniów w okresie od 1.01.2021 r. do zakończenia kontroli, z możliwością zasięgnięcia informacji z okresów wcześniejszych.

Na podstawie upoważnień Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi nr 9a/2022, 9c/2022 z dnia 30.05.2022 r. i 9d/2022 z 23.06.2022 r. podpisanych z upoważnienia przez Dyrektora Generalnego Ministerstwa, kontrolę przeprowadziły: [REDAKTOWANE], główny specjalista w Departamencie Kontroli i Audytu, [REDAKTOWANE], główny specjalista w Departamencie Oświaty i Polityki Społecznej, [REDAKTOWANE], specjalista w Departamencie Oświaty i Polityki Społecznej.

W okresie objętym kontrolą funkcję dyrektora ZSCKR w Rudnej sprawowała do 27.08.2021 r. Ewa Janiszewska, a od 28.08.2021 r. do zakończenia kontroli Bożena Bączek³.

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 224.

² Dz. U. z 2021 r. poz. 1082.

³ Pismo z dnia 27.05.2021, znak: DOS.onp.122.2.2021 [Odwołanie ze stanowiska], pismo z dnia 9.07.2021, znak: DOS.onp.122.13.2021. [Powierzenie stanowiska].

I. Ocena skontrolowanej działalności

Ocena ogólna:

Realizację remontów szkolnych, wydatków na zakup pomocy dydaktycznych oraz przestrzeganie obowiązujących przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników i uczniów ocenia się pozytywnie z zastrzeżeniami.

Ocena szczegółowa:

1. Realizację remontów szkolnych ocenia się pozytywnie z zastrzeżeniami. Przeprowadzone postępowania o udzielenie zamówienia publicznego ZSCKR w Rudnej na roboty/usługi budowlane prowadzone były prawidłowo. Zabezpieczenie interesów Skarbu Państwa w zawartych umowach było wystarczające i adekwatne do zlecanych prac. Środki finansowe w kontrolowanej działalności były wydatkowane zgodnie z umowami i potrzebami ZSCKR w Rudnej w ramach przyznanego limitu środków w roku 2021 r. Zastrzeżenia dotyczyły niezachowania zasady konkurencyjności przy zlecaniu robót remontowych polegających na renowacji ścian wewnętrznych po przeprowadzonej modernizacji instalacji elektrycznej, nierzetelnego prowadzenia dokumentacji z odbioru robót dot. wykonania ogrodzenia szkoły oraz niewłaściwego opisu zakresu usług na jednym dowodzie księgowym.
2. Realizację wydatków na zakup pomocy dydaktycznych ocenia się pozytywnie z zastrzeżeniami. Środki finansowe w kontrolowanej działalności były wydatkowane zgodnie z umowami i potrzebami ZSCKR w Rudnej w ramach przyznanego limitu środków w roku 2021 r., niemniej z naruszeniem obowiązujących zasad dot. udzielania zamówień publicznych oraz wydatkowania środków z rezerwy celowej, niezgodnie ze złożonym wnioskiem, zakupiono o jeden monitor interaktywny więcej. Stwierdzono również zastrzeżenia dotyczące niedochowania warunków odbioru dostaw określonych w dwóch umowach na zakup pomocy dydaktycznych oraz braku opisanego źródła finansowania środków na 1 dowodzie księgowym.
3. Przestrzeganie obowiązujących przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników i uczniów ocenia się pozytywnie z zastrzeżeniami, przy czym: 1) zapewnienie przez dyrektora bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu w szkole – pozytywnie z zastrzeżeniami, 2) przestrzeganie warunków bezpieczeństwa i higieny pracy w budynkach/obiektach szkoły – pozytywnie, 3) przestrzeganie warunków bhp w otoczeniu szkoły - negatywnie, 4) przeglądy techniczne i kontrole w zakresie oceny stanu sanitarno-technicznego placówki – pozytywnie.
Nieprawidłowości dotyczyły sposobu zabezpieczenia terenu wyłączanego z użytku z ekspozycją maszyn rolniczych i namiotami foliowymi. Natomiast zastrzeżenia sformułowano odnośnie przeznaczenia dziedzińca szkoły na miejsce do parkowania samochodów, co stwarzało zagrożenie dla młodzieży, oraz braku przeszkolenia 9 pracowników szkoły w zakresie udzielania pierwszej pomocy.

Formułując ocenę wzięto pod uwagę fakt, iż podjęto działania w celu poprawy warunków bezpieczeństwa i higieny pracy na terenie szkoły.

II. Ustalenia kontroli

1. Uregulowania wewnętrzne

1.1. W ZSCKR w Rudnej obowiązywały uregulowania wewnętrzne dotyczące prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz kontroli dokonywania wydatków w ramach kontroli zarządczej:

1) zarządzenie nr 17/2019 z dnia 30.12.2019 r. Dyrektora Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Rudnej w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości, dalej „zarządzenie nr 17/2019”, zawierające:

- zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych,
- metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalenia wyniku finansowego,
- sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych; zakładowy plan kont,
- system służący ochronie danych, w tym dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonanych w nich zapisów,
- instrukcję sporządzania, obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych,
- instrukcję ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania,
- instrukcję kasową,
- instrukcję inwentaryzacyjną,
- instrukcję w sprawie zaangażowania środków na wydatki budżetowe;

2) zarządzenie nr 6/2021 Dyrektora Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Rudnej z dnia 8.02.2021 r. w sprawie regulaminu udzielania zamówień w ZSCKR w Rudnej o wartości poniżej kwoty 130.000 zł;

3) zarządzenie nr 68/10 z dnia 26.03.2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia kontroli zarządczej oraz zasad jej koordynacji.

1.2. Kontrolerzy stwierdzili, że akt wprowadzający ww. zarządzenie nr 68/10 zawierał błędną podstawę prawną – powołano się na przepis dot. dokumentacji określającej zasady (polityki) rachunkowości (art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁴, dalej „ustawa o rachunkowości”), a nie na podstawę prawną właściwą dla obowiązku zapewnienia przez kierownika jednostki adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej (art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁵, dalej „ustawa o finansach publicznych”); dodatkowo postanowienia aktu były nieadekwatne do aktualnej sytuacji formalno-prawnej podmiotu, dla przykładu: nieaktualna nazwa podmiotu, którego regulacja dotyczy (Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Rudnej, zamiast ZSCKR w Rudnej) oraz podmiotu prowadzącego i nadzorującego (starosta i powiat, zamiast Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi).

⁴ Dz. U. z 2021 r. poz. 217, 2105, 2106.

⁵ Dz. U. 2022 r. poz. 1634.

Ocena pozytywna z zastrzeżeniami. ZSCKR w Rudnej posiadał wymagane przepisami ustawy o rachunkowości uregulowania wewnętrzne dotyczące prowadzenia ksiąg rachunkowych; regulacja dot. organizacji kontroli zarządczej zawierała błędną podstawę prawną i była nieadekwatna do sytuacji formalno-prawnej podmiotu.

2. Realizacja remontów szkolnych

Budżet na remonty ZSCKR w Rudnej na 2021 r. był zaplanowany (plan po zmianach) w wysokości 168.700,00 zł, natomiast wykonanie wydatków wyniosło 158.760,63 zł. W roku 2021 zlecono wykonanie 10 robót/usług.

Tabela: zestawienie robót/usług remontowych realizowanych w od 1.01.2021 – 31.12.2021 r.

Lp.	przedmiot/nazwa towaru/usługi	wartość brutto	tryb wyboru wykonawcy/ sposób zakupu	podstawa zaciągnięcia zobowiązania
SZKOŁA				
1.	Naprawa kotła c.o	458,30	zakup nie podlega ustawie prawo zamówień publicznych	
2.	Konserwacja urządzenia wielofunkcyjnego	178,35	zakup nie podlega ustawie prawo zamówień publicznych	
3.	Przebudowa rozdzielnic głównej w budynku garażowo dydaktycznym	1 800,00	zakup nie podlega ustawie prawo zamówień publicznych	umowa
4.	Modernizacja instalacji elektrycznej	68 472,00	zakup nie podlega ustawie prawo zamówień publicznych, zapytanie ofertowe	umowa + aneks
5.	Naprawa systemu alarmowego	646,98	zakup nie podlega ustawie prawo zamówień publicznych	
6.	Wykonanie ogrodzenia	52 000,00	zakup nie podlega ustawie prawo zamówień publicznych, zapytanie ofertowe	umowa
7.	Wykonanie oraz montaż bramy wjazdowej	9 990,00	zakup nie podlega ustawie prawo zamówień publicznych	umowa
RAZEM		133 545,63		
INTERNAT				
1.	Remont łazienki	22 140,00	zakup nie podlega ustawie prawo zamówień publicznych, zapytanie ofertowe	umowa
2.	Wykonanie projektu architektoniczno-budowlanego przebudowy wejścia w budynku internatu	2 460,00	zakup nie podlega ustawie prawo zamówień publicznych	umowa
3.	Naprawa instalacji	615,00	zakup nie podlega ustawie prawo zamówień publicznych	
RAZEM		25 215,00		
OGÓŁEM:		158 760,63	zapytanie ofertowe 3x	umowa 6x

2.1. Wyłonienie wykonawców robót/usług.

Kontrolerzy stwierdzili, że:

- na realizację 3 robót/usług remontowych wyłoniono wykonawców według procedury udzielania zamówień o wartości powyżej 10.000 zł do kwoty poniżej 130.000 zł⁶:
 - udzielenie zamówienia każdorazowo zostało poprzedzone wnioskiem o udzielenie zamówienia, zawierającym szacowaną wartość zamówienia oraz uzasadnienie merytoryczne udzielenia zamówienia,

⁶ Regulamin udzielania zamówień w ZSCKR, o wartości poniżej kwoty 130.000 zł, stanowiący załącznik do zarządzenia dyrektora ZSCKR w Rudnej Nr 6/2021 z dnia 8.11.2021 r., dalej „regulamin udzielania zamówień”.

- wyboru oferty dokonywała komisja, powoływana (ustnie) przez dyrektora z grona osób obecnych w danym dniu w pracy; we wszystkich 3 przypadkach jedynym kryterium wyboru oferty była cena,
- w jednym zamówieniu oferty zostały złożone w terminie (wykonanie ogrodzenia), w dwóch pozostałych złożono oferty po terminie; w związku z tym, że przedmiot zamówienia nie został istotnie zmieniony, udzielono zamówień wykonawcom, którzy złożyli oferty, w drodze rokowań (możliwość taką przewiduje regulamin udzielania zamówień),
- zapytania ofertowe były zamieszczone na stronie BIP ZSCKR w Rudnej w zakładce: zamówienia publiczne,
- prowadzony był rejestr zamówień o wartości poniżej kwoty 130.000 zł, według przyjętego w regulaminie udzielania zamówień wzoru, w którym były wpisane zamówienia na usługi/roboty remontowe;

2) roboty polegające na renowacji ścian wewnętrznych w budynku garażowo-dydaktycznym, zlecono, na podstawie aneksu do umowy o roboty budowlane zawartej 2.07.2021 r. na przebudowę rozdzielnic głównej z niezbędną instalacją elektryczną w pomieszczeniu garażowo-dydaktycznym, podmiotowi realizującemu te roboty, a nie wykonawcy wyłonionemu w drodze odrębnego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (koszt według oferty 17.900 zł netto; 19.332 zł brutto); jednocześnie regulamin udzielania zamówień przewidywał możliwość zlecenia zamówienia konkretnemu wykonawcy (ze względu na szczególny charakter, rodzaj lub skrócony czas na realizację zamówienia), niemniej mogło to nastąpić po uzyskaniu zgody dyrektora, na wniosku, którego wzór określono w regulaminie, ale nie skorzystano z tej procedury.

Ocena pozytywna z zastrzeżeniami. Roboty remontowe polegające na renowacji ścian wewnętrznych w budynku garażowo-dydaktycznym, zlecono wykonawcy wykonującemu w tym czasie inne roboty prowadzone w szkole, z pominięciem procedury udzielania zamówień.

2.2. Prawidłowość zawartych umów.

Kontrolerzy stwierdzili, że na realizację robót/usług remontowych dyrektor ZSCKR w Rudnej zawarł w 2021 r. 6 umów - 4 umowy związane z prowadzonymi robotami/usługami budowlanymi, umowę powiązaną z umową na roboty budowlane, tj. umowę dot. nadzoru inwestorskiego, a także umowę na projekt architektoniczno-budowlany wejścia do internatu (roboty planowane do realizacji w roku 2022). Wszystkie umowy zostały ujęte w rejestrze umów i porozumień stanowiących podstawę zaciągnięcia zobowiązań finansowych przez ZSCKR w Rudnej⁷.

Tabela: zabezpieczenie interesów Skarbu Państwa w umowach zawartych przez ZSCKR w Rudnej na realizację robót/usług remontowych

Lp.		postanowienia dotyczące:
-----	--	--------------------------

	umowa, podmiot/ przedmiot				
		kar umownych	warunków odstąpienia od umowy	ew. roszczeń wynikających z nienależytego wykonania prac	przeniesienia praw autorskich lub majątkowych
1	Umowa o roboty budowlane zawarta 2.07.2021 r. na przebudowę rozdzielnic głównej z niezbędną instalacją elektryczną w pomieszczeniu garażowo-dydaktycznym + aneks	tak	ustawowe według k.p.c.	tak	nie dotyczy
2	Umowa o pełnienie nadzoru inwestorskiego zawarta 2.07.2021 r.	nie	ustawowe według k.p.c. + umowne	nie	nie dotyczy
3	Umowa o roboty budowlane zawarta 2.07.2021 r. na remont łazienki w budynku internatu ZSCKR w Rudnej	tak	ustawowe według k.p.c.	tak	nie dotyczy
4	Umowa nr 8/2021 zawarta 2.11.2021 na wykonanie projektu architektoniczno–budowlanego przebudowy wejścia do budynku internatu	tak	ustawowe według k.p.c.	tak	tak
5	Umowa na wykonanie ogrodzenia szkoły na wzór ogrodzenia już istniejącego zawarta 12.11.2021	tak	ustawowe według k.p.c.	tak	nie dotyczy
6	Umowa o roboty budowlane zawarta 13.11.2021 na wykonanie i montaż bramy wjazdowej dwuskrzydłowej	tak	ustawowe według k.p.c.	tak	nie dotyczy

Kontrolerzy uznali działania dyrektora zmierzające do zabezpieczenia interesów Skarbu Państwa w umowach zawartych przez ZSCKR w Rudnej za wystarczające i adekwatne do zleczanych prac, w szczególności zapisy dotyczące zabezpieczenia roszczeń wynikających z nienależytego wykonania prac, warunków odstąpienia od umowy oraz zasad odbioru prac i postanowień dot. kar umownych.

W odniesieniu do umowy o roboty budowlane zawartej 2.07.2021 r. na przebudowę rozdzielnic głównej z niezbędną instalacją elektryczną w pomieszczeniu garażowo-dydaktycznym w umowie zawarto postanowienie (§ 7 pkt 1), że za prawidłowe i terminowe wykonanie umowy zamawiający zapłaci wykonawcy wynagrodzenie określone w formularzu ofertowym złożonym do zapytania ofertowego, wynoszące 55.965 zł – łącznie z 23 % VAT, w sytuacji gdy należny podatek z tytułu tych robót wynosił 8% (w ofercie podana była tylko cena netto, bez informacji o należnym podatku). Prawidłowa wysokość należnego podatku VAT oraz kwota wynagrodzenia została podana w protokole odbioru robót budowlanych oraz na dokumencie potwierdzającym wystąpienie transakcji, od której należy zapłacić podatek od towarów i usług (fakturze). Powyższe pozostawało bez wpływu na realizację i rozliczenie umowy i stanowiło jedynie błąd techniczny.

Ocena pozytywna. Działania dyrektora zmierzające do zabezpieczenia interesów Skarbu Państwa były wystarczające i adekwatne do zleczanych prac. W jednej z umów przyjęto niewłaściwą stawkę VAT do obliczenia wysokości wynagrodzenia, co zostało skorygowane na etapie odbioru robót i nie miało wpływu na realizację i rozliczenie umowy.

2.3. Odbiór prac.

Kontrolerzy stwierdzili, że:

⁷ Zarządzenie nr 34 /2021/2022 z dnia 29.10.2021 r. w sprawie wprowadzenia procedury w sprawie utworzenia rejestru umów.

- 1) wszystkie roboty/usługi zostały odebrane komisyjnie i sporządzono protokół ich odbioru;
- 2) według protokołów odbioru 5 z 6 robót wykonano w terminie określonym w umowie; w protokole technicznego odbioru robót dot. wykonania ogrodzenia szkoły na wzór ogrodzenia już istniejącego z terminem realizacji 3.12.2021 r. stwierdzono, że roboty zakończono 7.12.2021 r., tj. 4 dni po terminie; w wyjaśnieniu⁸ podano, że „rozbieżność daty zakończenia robót (3.12.2021 r.) i daty spisania protokołu technicznego odbioru robót wynikała z nieobecności osoby upoważnionej do podpisania protokołu ze strony wykonawcy w dniu zakończenia robót tj. w dniu 3.12.2021 r. Wykonawca poinformował szkołę telefonicznie, że ze względów od niego niezależnych protokół technicznego odbioru może zostać sporządzony w dniu 7.12.2021 r.”; jednocześnie poinformowano, że wszystkie prace zostały zakończone w terminie;
- 3) we wszystkich protokołach stwierdzono, że roboty wykonane zostały zgodnie z zamówieniem, bez usterek;
- 4) wszystkie protokoły zostały podpisane przez zamawiającego i wykonawcę.

Ocena pozytywna z zastrzeżeniem polegającym na braku rzetelności przy sporządzaniu protokołu odbioru robót dot. wykonania ogrodzenia szkoły.

2.4. Wydatkowanie środków przeznaczonych na remonty.

Tabela: wartość wydatków w 2021 r. na zakup usług remontowych

konto/paragraf	plan (w zł)	plan po zmianach (w zł)	wykonanie wydatków (w zł)	wartość zaksięgowanych dowodów (w zł)	wartość skontrolowanych dowodów (w zł)	procent skontrolowanych wydatków	liczba skontrolowanych dowodów
402- § 4270 zakup usług	96 000,00	168 700,00	158 760,63	158 760,63	158 760,63	100 %	10
dz. 801	66 000,00	134 700,00	133 545,63	133 545,63	133 545,63	100%	7
dz.854	30 000,00	34 000,00	25 215,00	25 215,00	25 215,00	100%	3

W zakresie wydatkowania środków finansowych przeznaczonych na zakup usług remontowych w okresie od 1.01.2021 r. do 31.12.2021 r., skontrolowano 10 dowodów księgowych (100 % liczby dowodów). Wartość skontrolowanych dowodów księgowych wynosi 158.760,63 zł, co stanowi 100 % wydatków w stosunku do wybranej do kontroli grupy wydatków.

Tabela: zestawienie skontrolowanych dowodów księgowych dotyczących wydatków związanych z remontami

2021	konto 402 § 4270 - Zakup usług remontowych						
Lp	nr dowodu księgowego	przyjęcie faktury	wstępne sprawdzenie	potwierdzenie wykonania kontroli dokumentów	potwierdzenie zatwierdzenia wydatku	klasyfikacja budżetu	zapłacone w terminie

⁸ E-mail z 15.07.2022 r. od kierownika gospodarczego ZSCKR w Rudnej do którego załączono wyjaśnienie z 13.07.2022 r. byłego kierownika gospodarczego.

			dokumentu (sekretarz szkoły)	merytoryczna	form-rach.	gł. księgowy	dyrektor		
SZKOŁA									
1.	F/6/01/2021	+	+	+	+	+	+	+	+
2.	FV-1151/2021	+	+	+	+	+	+	+	+
3.	03/08/2021	+	+	+	+	+	+	+	+
4.	FVS/2/08/2021	+	+	+	+	+	+	+	+
5.	89/08/2021	+	+	+	+	+	+	+	+
6.	FAS/105/2021	+	+	+	+	+	+	+	+
7.	FAS/111/2021	+	+	+	+	+	+	+	+
INTERNAT									
8.	1/12/2021	+	+	+	+	+	+	+	+
9.	11/2021	+	+	+	+	+	+	+	+
10.	3/12/2021	+	+	+	+	+	+	+	+

W toku kontroli wydatków stwierdzono, że:

- 1) wszystkie wydatki były związane z prowadzoną działalnością w ZSCKR w Rudnej; skontrolowane dowody księgowe potwierdziły wykonanie remontu w łazience w internacie, ogrodzenia szkoły i bramy wjazdowej, przebudowy rozdzielnic głównej w budynku garażowo-dydaktycznym, drobnych napraw i konserwacji urządzeń w ZSCKR w Rudnej;
- 2) w sposób celowy i prawidłowy szkoła dokonała przeniesienia środków w ramach planu finansowego na realizację usług remontowych w 2021 r., na podstawie prawidłowo złożonych wniosków o zmianę planu w systemie TREZOR⁹;
- 3) nie wystąpiły przypadki nieterminowych płatności skutkujących zaplaceniem odsetek;
- 4) wszystkie skontrolowane dowody księgowe dokumentujące wydatki posiadały opisy merytoryczne, podpisy osób potwierdzające dokonanie sprawdzenia pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym oraz zatwierdzające wydatki do realizacji i ujęcia w księgach rachunkowych¹⁰;
- 5) w dowodzie księgowym ujętym w tabeli pn. zestawienie skontrolowanych dowodów księgowych dotyczących wydatków związanych z remontami, w pozycji 9, wykonawca błędnie wpisał zakres wykonanych usług (na fakturze zamiast nazwy towaru/usługi wpisano numer zawartej umowy na realizację robót).

Ocena pozytywna z zastrzeżeniami. Środki finansowe w kontrolowanej działalności były wydatkowane zgodnie z umowami i potrzebami ZSCKR w Rudnej w ramach przyznanego limitu środków w roku 2021 r. Zastrzeżenia dotyczyły niewłaściwego opisu zakresu usług w jednym dowodzie księgowym.

3. Realizacja wydatków na zakup pomocy dydaktycznych.

Budżet na zakup pomocy dydaktycznych w ZSCKR w Rudnej na 2021 r. był zaplanowany (plan po zmianach) w wysokości 193.350,00 zł, natomiast wykonanie wydatków wyniosło 171.604,00 zł.

⁹ Wniosek z dnia 18.06.2021 r., symbol: 32.3122.1.331.2021.WZW, z dnia 7.07.2021 r., symbol: 32.3122.1.363.2021.WZW, z dnia 4.08.2021 r., symbol: 32.3122.1.386.2021.WZW, z dnia 17.12.2021 r., symbol: 32.3122.1.999.2021.WZW.

¹⁰ Zgodnie z zarządzeniem nr 17/2019.

Tabela: zestawienie wydatków na zakup pomocy dydaktycznych

Lp.	Przedmiot/nazwa towaru/usługi	Wartość brutto	tryb wyboru wykonawcy/ sposób zakupu	podstawa zaciągnięcia zobowiązania
SZKOŁA				
1.	Materiały do przeprowadzenia zajęć praktycznych	190,29	zakup nie podlega ustawie prawo zamówień publicznych	
2.	Pylek kwiatowy	399,92	zakup nie podlega ustawie prawo zamówień publicznych	
3.	Zestaw rolnictwa precyzyjnego	61 498,77	zakup nie podlega ustawie prawo zamówień publicznych, zapytanie ofertowe	umowa
4.	Książki do biblioteki	165,3	zakup nie podlega ustawie prawo zamówień publicznych	
5.	Materiały do przeprowadzenia egzaminu-HGC locha	80,00	zakup nie podlega ustawie prawo zamówień publicznych	
6.	Materiał do przeprowadzenia egzaminu-jęczmień	130,00	zakup nie podlega ustawie prawo zamówień publicznych	
7.	Biblia do lekcji religii	169,90	zakup nie podlega ustawie prawo zamówień publicznych	
8.	Otręby pszenne	53,50	zakup nie podlega ustawie prawo zamówień publicznych	
9.	Cukier do przygotowania pasieki szkolnej	129,00	zakup nie podlega ustawie prawo zamówień publicznych	
10.	Tyczka sygnalizacyjna, węgielnica pryzmatyczna	676,50	zakup nie podlega ustawie prawo zamówień publicznych	
11.	Łata niwelacyjna	199,00	zakup nie podlega ustawie prawo zamówień publicznych	
12.	Akcesoria wędkarskie-podbierak do czyszczenia oczka wodnego	39,50	zakup nie podlega ustawie prawo zamówień publicznych	
13.	Tablice edukacyjne pszczelarskie	126,00	zakup nie podlega ustawie prawo zamówień publicznych	
14.	Krzywki, szablon	121,20	zakup nie podlega ustawie prawo zamówień publicznych	
15.	Bazy mydlane, foremki-pomoce dydaktyczne do przedmiotu: uprawa i wykorzystanie roślin zielarskich	626,38	zakup nie podlega ustawie prawo zamówień publicznych	
16.	pomoce dydaktyczne do nauki przedmiotu carving	2 869,43	zakup nie podlega ustawie prawo zamówień publicznych	
17.	Arkusze próbnej matury 2021/2022	72,00	zakup nie podlega ustawie prawo zamówień publicznych	
18.	Turystyczna Kuchenka, nabój gazowy- pomoc dydaktyczna do przedmiotu: uprawa i wykorzystanie roślin zielarskich	404,7	zakup nie podlega ustawie prawo zamówień publicznych	
19.	Sprzęt sportowy na lekcje wychowania fizycznego	3984,7	zakup nie podlega ustawie prawo zamówień publicznych	
20.	Pług obracalny	47 478,00	zakup nie podlega ustawie prawo zamówień publicznych, zapytanie ofertowe	umowa
21.	Monitor interaktywny 2 szt.	11 000,00	zakup nie podlega ustawie prawo zamówień publicznych, zapytanie ofertowe	umowa + aneks
22.	Monitor interaktywny 1 szt.	3 000,00		
23.	Wózek jezdniowy podnośnikowy	76 260,00	zakup nie podlega ustawie prawo zamówień publicznych, zapytanie ofertowe	umowa
24.	Ploter z akcesoriami	3 885,19	zakup nie podlega ustawie prawo zamówień publicznych	
25.	Monitor, kamera logitech i akcesoria do sali komputerowej	9 863,42	zakup nie podlega ustawie prawo zamówień publicznych	
26.	Notebook lenovo	6 598,00	zakup nie podlega ustawie prawo zamówień publicznych	
27.	Książki na potrzeby szkoły	98,20	zakup nie podlega ustawie prawo zamówień publicznych	
RAZEM		230 118,90		
INTERNAT				
1.	Gry	609,68	zakup nie podlega ustawie prawo zamówień publicznych	
2.	Materiały do przeprowadzenia zajęć w internacie	56,40	zakup nie podlega ustawie prawo zamówień publicznych	
3.	Gra sprawnościowo-zręcznościowa	28,00	zakup nie podlega ustawie prawo zamówień publicznych	
4.	Projektor z akcesoriami	2 387,99	zakup nie podlega ustawie prawo zamówień publicznych	
RAZEM		3 082,07		
OGÓŁEM:		233 200,97	zapytanie ofertowe 4x	umowa 4x

3.1. Wyłonienie dostawców.

Kontrolerzy stwierdzili, że:

1) dostawców pomocy dydaktycznych o wartości powyżej 10.000 zł do kwoty poniżej 130.000 zł wyłoniono według przyjętej w ZSCKR w Rudnej procedury udzielania zamówień:

- udzielenie zamówienia każdorazowo zostało poprzedzone wnioskiem o udzielenie zamówienia, zawierającym szacowaną wartość zamówienia oraz uzasadnienie merytoryczne udzielenia zamówienia, przy czym we wniosku o udzielenie zamówienia¹¹ dot. dostawy i montażu dwóch interaktywnych monitorów błędnie opisano zaplanowane zadania, gdzie wpisano podział na 3 rozdziały klasyfikacji budżetowej (80115, 80117 i 80151), a decyzja o uruchomieniu rezerwy celowej dotyczyła tylko 1 rozdziału klasyfikacji budżetowej (80115),
- wyboru oferty dokonywała komisja, powoływana (ustnie) przez dyrektora z grona osób obecnych w danym dniu w pracy; we wszystkich przypadkach jedynym kryterium wyboru oferty była cena,
- oferty zostały złożone w terminie przewidzianym w zapytaniu ofertowym,
- zapytania ofertowe były zamieszczone na stronie BIP ZSCKR w Rudnej w zakładce: zamówienia publiczne;
- zamówienia były wpisane do rejestru zamówień, o którym mowa w pkt 2.1. ppkt 1 tiret 5;

2) zakupu jednego monitora interaktywnego dokonano poprzez zmianę umowy z dostawcą, który realizował zamówienie na dostawę 2 tożsamyh monitorów (wyłoniony w postępowaniu o udzielenie zamówienia dostawca zaoferował dodatkowy monitor interaktywny po atrakcyjnej cenie); działanie to wykraczało poza warunki określone dla tego postępowania tj. wielkość przedmiotu zamówienia (zakupiono 3, a nie 2 monitory) oraz termin realizacji (dostawa dodatkowego monitora realizowana była w innym terminie niż określono w zapytaniu ofertowym) i mogło mieć wpływ na wybór wykonawcy; postępowanie było niezgodnie z przyjętą procedurą udzielania zamówień publicznych.

Ocena pozytywna z zastrzeżeniami. Zakup dodatkowego monitora interaktywnego odbył się z naruszeniem przyjętych w ZSCKR w Rudnej zasad dot. udzielania zamówień publicznych.

3.2. Prawidłowość zawartych umów.

Kontrolerzy stwierdzili, że:

- 1) na zakup/dostawę i montaż pomocy dydaktycznych dyrektor ZSCKR w Rudnej zawarła w 2021 r. 4 umowy;
- 2) do umowy nr 6/2019 zawartej 1.12.2021 r. wprowadzona została zmiana (w zakresie wielkości przedmiotu zamówienia, terminu realizacji i wynagrodzenia za dostawę), która była następstwem nieprawidłowych działań związanych z zakupem dodatkowego monitora interaktywnego, co zostało opisane w pkt 3.1. ustalenie 2 oraz skutkowało nieprawidłowym wydatkiem z rezerwy celowej, opisanym w pkt 3.4. ustalenie 3;

¹¹ Wniosek z dnia 17.11.2021 r., znak: ZSCKR.261.8.2021.

- 3) zapisy w zawartych umowach były wystarczające i adekwatne do potrzeb zabezpieczenia interesów Skarbu Państwa;
- 4) w rejestrze umów i porozumień stanowiących podstawę zaciągnięcia zobowiązań finansowych przez ZSCKR w Rudnej nie zostały ujęte 2 umowy (na zakup nowego pługa obrotowego oraz na dostawę i montaż dwóch interaktywnych monitorów dotykowych); dyrektor ZSCKR w Rudnej wyjaśniła¹², że przyczyną mógł być błąd ludzki spowodowany natłokiem pracy na koniec roku kalendarzowego;
- 5) nie zachowano kolejności w numeracji umów, co świadczy o braku rzetelności w prowadzeniu ww. rejestru;

Tabela: zabezpieczenie interesów Skarbu Państwa w umowach zawartych przez ZSCKR w Rudnej na realizację robót/usług remontowych

Lp.	umowa, podmiot/ przedmiot	postanowienia dotyczące			
		kar umownych	warunków odstąpienia od umowy	ew. roszczeń wynikających z nienależytego wykonania prac	przeniesienia praw autorskich lub majątkowych
1	Umowa na dostawę, montaż i uruchomienie systemu rolnictwa precyzyjnego wraz z prezydentem edukacyjnym zawarta 10.03.2021 r.	tak	ustawowe według k.p.c.	tak	nie dotyczy
2	Umowa nr 4/2021 zawarta 14.09.2021 r. na dostawę fabrycznie nowego wózka widłowego	tak	ustawowe według k.p.c. + umowne	tak	nie dotyczy
3	Umowa nr 5/2021 zawarta 1.12.2021 r. na zakup nowego pługa obrotowego	tak	ustawowe według k.p.c. + umowne	tak	nie dotyczy
4.	Umowa nr 6/2019 zawarta 1.12.2021 r. na dostawę i montaż dwóch interaktywnych monitorów dotykowych	tak	ustawowe według k.p.c.	tak	nie dotyczy

Ocena pozytywna z zastrzeżeniem. Zawarto umowę, która była następstwem nieprawidłowych działań związanych z zakupem dodatkowego monitora interaktywnego. Stwierdzono również uchybienie polegające na braku rzetelności przy prowadzeniu rejestru umów i porozumień stanowiących podstawę zaciągnięcia zobowiązań finansowych przez ZSCKR w Rudnej.

3.3. Odbiór dostawy.

Kontrolerzy stwierdzili, że:

- 1) w trzech przypadkach dokonano komisijnego odbioru dostaw pomocy dydaktycznych i sporządzono protokół ich odbioru; nie przedstawiono kontroli protokołu odbioru zamówienia dot. dostawy, montażu i uruchomienia systemu rolnictwa precyzyjnego wraz z prezydentem

¹² Pismo 8.07.2022 r., znak: ZSCKR.0912.1.2022 (3).

edukacyjnym (umowa zawarta 10.03.2021 r.), który powinien zgodnie z postanowieniami umowy (§ 6 pkt 3) stanowić podstawę wystawienia faktury;

- 2) w protokołach potwierdzono dostarczenie zamówienia w terminie określonym w umowie, kompletność i zgodność jakości przyjmowanej dostawy z zaoferowanymi parametrami;
- 3) protokół z odbioru wózka widłowego był podpisany wyłącznie przez zamawiającego, co stanowiło naruszenie postanowienia zawartego w § 3 pkt 2 umowy nr 4/2021 odnoszącego się do warunków odbioru; protokół odbioru podpisany przez strony umowy bez uwag miał stanowić podstawę do wystawienia zamawiającemu faktury VAT przez wykonawcę.

Ocena pozytywna z zastrzeżeniami. Zastrzeżenia dotyczyły niedochowania warunków odbioru dostaw określonych w umowach dot. zakupu: 1) systemu rolnictwa precyzyjnego wraz z prezydentem edukacyjnym - brak protokołu odbioru i 2) fabrycznie nowego wózka widłowego – brak podpisu wykonawcy na protokole odbioru.

3.4. Wydatkowanie środków przeznaczonych na zakup pomocy dydaktycznych i książek.

Tabela: wartość wydatków w 2021 r. na zakup pomocy dydaktycznych i książek

konto/paragraf	plan w zł	plan po zmianach w zł	wykonanie wydatków w zł	wartość zaksięgowanych dowodów w zł	wartość skontrolowanych dowodów, w zł	procent skontrolowanych wydatków	ilość skontrolowanych dowodów
401- § 4240 zakup pomocy dydaktycznych	205 000,00	193 350,00	171 604,00	233 102,77	233 102,77	100 %	30
dz. 801	200 000,00	180 350,00	168 521,93	230 020,70*	230 020,70*	100 %	26
dz. 854	5 000,00	13 000,00	3 082,07	3 082,07	3 082,07	100 %	4

* jeden dowód księgowy (Faktura Vat FS 2/DMI/03/2021) na kwotę 61.498,77 zł został opłacony z rachunku pomocniczego dochodów zgodnie z art. 11a ustawy o finansach publicznych.

W zakresie wydatkowania środków finansowych przeznaczonych na zakup środków dydaktycznych i książek w okresie od 1.01.2021 r. do zakończenia kontroli, skontrolowano 30 dowodów księgowych (100 % liczby dowodów). Wartość skontrolowanych dowodów księgowych wynosi 233 102,77 zł, co stanowi 100 % wydatków w stosunku do wybranej do kontroli grupy wydatków.

Tabela: zestawienie skontrolowanych dowodów księgowych dotyczących wydatków związanych z zakupem pomocy dydaktycznych

2021	konto 401 § 4240 - Zakup pomocy dydaktycznych i książek						
Lp	nr dowodu księgowego	przyjęcie faktury	wstępne sprawdzenie dokumentu	potwierdzenie wykonania kontroli dokumentów	potwierdzenie zatwierdzenia wydatku	klasyfikacja budżetu	zapłacone w terminie

			przez sekretarza szkoły	merytoryczna	form-rach.	gł.księgowy	dyrektor		
SZKOŁA									
1	F035202102160026555	x	x	+	+	+	+	+	+
2	690/MAG/02/2021	x	x	+	+	+	+	+	+
3	FS 2/DMI/03/2021	x	x	+	+	+	+	+	+ opłacono z dochodów własnych
4	(S)FS-KN/1969/2021	x	x	+	+	+	+	+	+
5	A172/2021	x	x	+	+	+	+	+	+
6	A000449/2021	x	x	+	+	+	+	+	+
7	160/2021	x	x	+	+	+	+	+	+
8	91/INT/2021	x	x	+	+	+	+	+	+
9	W305397	x	x	+	+	+	+	+	+
10	0456/10/21/FVS	+	+	+	+	+	+	+	+
11	57/10/2021	+	+	+	+	+	+	+	+
12	A000739/2021	+	+	+	+	+	+	+	+
13	307/P/10/2021	+	+	+	+	+	+	+	+
14	FAE/004717/2021	+	+	+	+	+	+	+	+
15	18438/11/2021	+	+	+	+	+	+	+	+
16	401/11/2021	+	+	+	+	+	+	+	+
17	2021/FVD/KMG/29239	+	+	+	+	+	+	+	+
18	FV/51/PL/2110	+	+	+	+	+	+	+	+
19	FAINT/001218/2021	+	+	+	+	+	+	+	+
20	4/MAG/12/2021	+	+	+	+	+	+	+	+
21	SVAT/506/2021	+	+	+	błędnie	+	+	+	+
22	SVAT/505/2021	+	+	+	+	+	+	+	+
23	F/001137/21	+	+	+	+	+	+	+	+
24	198/12/2021	+	+	+	+	+	+	+	+
25	CW/2021/12/163126	+	+	+	+	+	+	+	+
26	S371/F000458/12/2021	+	+	+	+	+	+	+	+
INTERNAT									
1	1226620/PAR/2021	x	x	+	+	+	+	+	+
2	1/21	+	+	+	+	+	+	+	+
3	470/12/2021	+	+	+	+	+	+	+	+
4	CW/2021/12/113252	+	+	+	+	+	+	+	+

x – nie wybrano do próby

W toku kontroli wydatków stwierdzono, że:

- 1) wszystkie wydatki były związane z prowadzoną działalnością w ZSCKR w Rudnej;
- 2) skontrolowane dowody księgowe potwierdziły zakup i dostawę pomocy dydaktycznych, niemniej jednak w dwóch przypadkach nie było podstawy wystawienia faktury (brak protokołu odbioru oraz brak podpisu wykonawcy na protokole odbioru, o czym była mowa w pkt 3.3);
- 3) nieprawidłowości wystąpiły przy zakupie trzeciego (dodatkowego) monitora interaktywnego, o którym mowa również w pkt 3.1. ustalenie 2, ponieważ we wniosku dot. uruchomienia rezerwy celowej budżetu państwa¹³ wpisano zakup 2 monitorów interaktywnych – dowód stanowią faktury SVAT/505/2021 na kwotę 11.000 zł oraz SVAT/506/2021 na kwotę 3.000 zł; wydatki pochodzące z rezerwy celowej podlegają szczególnym rygorom odnośnie dyscypliny finansów publicznych,

¹³ Decyzja Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 15.10.2021 r., znak: MF/FG1.4143.3.512.2021.MF.4102, dot. uruchomienia rezerwy celowej budżetu państwa pozycja 26 z przeznaczeniem na realizację zadań wynikających z Rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2020-2024 – „Aktywna tablica”.

wobec czego niedopuszczalna jest zmiana przeznaczenia tych wydatków, a rozliczenie z ich wykorzystania należy przekazywać niezwłocznie po zakończeniu roku budżetowego¹⁴, co nie zostało uczynione; jednakże zakup ten był możliwy, z wydatków budżetowych – z planu finansowego jednostki budżetowej;

- 4) w sposób celowy i prawidłowy szkoła dokonała przeniesienia środków w ramach planu finansowego na zakup pomocy dydaktycznych w 2021 r., na podstawie prawidłowo złożonych wniosków o zmianę planu w systemie TREZOR¹⁵;
- 5) nie wystąpiły przypadki nieterminowych płatności skutkujących zapłaceniem odsetek;
- 6) wydatki były poniesione w sposób oszczędny¹⁶;
- 7) wszystkie skontrolowane dowody księgowe dokumentujące wydatki posiadały opisy merytoryczne, podpisy osób potwierdzające dokonanie sprawdzenia pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym oraz zatwierdzające wydatki do realizacji i ujęcia w księgach rachunkowych;
- 8) w dowodzie księgowym (ujęty w tabeli pn. zestawienie skontrolowanych dowodów księgowych dotyczących wydatków związanych zakupem pomocy dydaktycznych – w pozycji 3) opis faktury nie wskazywał źródła wydatkowania środków, w tym przypadku dot. rachunku pomocniczego dochodów zgodnie z art. 11a ustawy o finansach publicznych.

Ocena negatywna. Środki finansowe w kontrolowanej działalności były wydatkowane zgodnie z umowami i potrzebami ZSCKR w Rudnej w ramach przyznanego limitu środków w roku 2021 r., niemniej nieprawidłowo zakupiono jeden monitor interaktywny. Stwierdzono również uchybienia dotyczące braku opisanego źródła finansowania środków na 1 dowodzie księgowym oraz niespełnienia warunków odbioru dostaw określonych w umowach, w związku z czym nie było podstawy do wystawienia dwóch faktur.

4. Przestrzeganie obowiązujących przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników i uczniów.

4.1. Zapewnienie przez dyrektora bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu w szkole.

Do obowiązków dyrektora ZSCKR w Rudnej, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w *sprawie bezpieczeństwa i higieny*

¹⁴ Art. 259 [Przeznaczenie rezerwy celowej] ustawy o finansach publicznych.

¹⁵ Wniosek z dnia 18.06.2021 r., symbol: 32.3122.1.331.2021.WZW, z dnia 7.07.2021 r., symbol: 32.3122.1.363.2021.WZW, z dnia 4.08.2021 r., symbol: 32.3122.1.386.2021.WZW, z dnia 17.12.2021 r., symbol: 32.3122.1.999.2021.WZW.

¹⁶ Zgodnie z zarządzeniem nr 17/2019.

w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach¹⁷ (dalej: „rozporządzenie”), należało zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu w szkole.

W toku kontroli stwierdzono, że:

- 1) dyrektor w 2021 r. dokonywała kontroli warunków korzystania z obiektów należących do szkoły w zakresie bezpieczeństwa i higieny, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, oraz określiła kierunki ich poprawy, co było zgodne z § 3 rozporządzenia; z przeprowadzonych kontroli sporządzone były protokoły¹⁸;
- 2) obowiązki w zakresie wykonywania czynności polegających na bieżącym prowadzeniu spraw w zakresie BHP w szkole dyrektor zleciła firmie [REDAKTOWANO] [REDAKTOWANO] co wynikało z zawartej umowy z dnia 27.10.2021 r. oraz przedstawionych kontroli dokumentów potwierdzających kwalifikacje zawodowe;
- 3) zgodnie z § 2a rozporządzenia, w szkole prowadzony był rejestr wyjść grupowych uczniów, który zawierał rubryki na wpisanie: daty, miejsca i godziny wyjścia lub zbiórki uczniów, celu lub programu wyjścia, miejsca i godziny powrotu, imienia i nazwiska opiekunów, liczby uczniów oraz podpisów opiekunów i dyrektora; rejestr był niekompletny - brakowało w rubrykach m.in. godziny powrotu uczniów i podpisu dyrektora, w jednym przypadku wpisano jedynie datę i godzinę wyjścia; z wyjaśnień nauczycieli wynika, że przyczyną braku wpisów w rejestrze były: brak czasu oraz zdarzenia losowe; dyrektor wyjaśniła, że „*swój podpis złoży pod koniec roku szkolnego 2021/2022 po dokonaniu kontroli kompletności wypełniania przez nauczycieli tego rejestru*”¹⁹;
- 4) w czasie przerw między lekcjami zapewniony był nadzór nauczycieli, zgodnie z ułożonym planem dyżurów²⁰;
- 5) w szkole obowiązywał plan zajęć dydaktyczno–wychowawczych, uwzględniający równomierność obciążenia uczniów zajęciami oraz ich możliwości psychofizyczne²¹ (§ 4 rozporządzenia);
- 6) na początku roku szkolnego 2021/2022 uczniowie zostali zapoznani z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy i nauki obowiązującymi na terenie ZSCKR w Rudnej, co potwierdzili własnoręcznym podpisem złożonym pod treścią instrukcji BHP obowiązującej w czasie zajęć praktycznych i praktyk zawodowych w poszczególnych zawodach (§ 27 rozporządzenia); zagadnienia dot. ogólnych zasad bhp i pracy z komputerem bhp zostały ujęte w planie zajęć poszczególnych klas; ponadto uczniowie uczestniczyli w programie edukacyjnym „kultura bezpieczeństwa” organizowanym przez Państwową Inspekcję Pracy, a także w programie zdrowotnym „uczymy się ratować życie – pierwsza pomoc przedmedyczna”;

¹⁷ Dz. U. 2020 r. poz. 1604.

¹⁸ Protokół kontroli obiektów placówki oświatowej pod kątem zapewnienia bezpieczeństwa z przeglądu dokonanego 31.08.2021 oraz protokół kontroli przeprowadzonej w internacie szkolnym ZSCKR w Rudnej przeprowadzonej w dniach 24-30.11.2021 r.

¹⁹ Pismo dyrektora ZSCKR w Rudnej z 15.06.2022 r.

²⁰ Plan zajęć dydaktyczno-wychowawczych - Załącznik 1a do pisma dyrektora ZSCKR w Rudnej z 15.06.2022 r.

²¹ E-mail z 18.07.2022 r. opinia głównego wizytatora z Departamentu Oświaty i Polityki Społecznej.

7) prowadzony był rejestr wypadków uczniów i rejestr wypadków przy pracy (§ 50 rozporządzenia); w rejestrze wypadków uczniów była adnotacja, że w okresie od 1.01.2021 do 10.06.2022 r. brak było wypadków uczniów; natomiast w rejestrze wypadków przy pracy wpisano dwa wypadki w roku 2022;

Ocena pozytywna. W badanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości oraz istotnych uchybień formalnych. Stwierdzone uchybienie polegało na nienależytym prowadzeniu rejestru wyjść grupowych uczniów.

4.2 Przestrzeganie warunków bezpieczeństwa i higieny pracy w budynkach/obiektach szkoły.

W toku kontroli stwierdzono, że:

- 1) na korytarzach w budynkach należących do ZSCKR w Rudnej, w miejscach wskazanych w instrukcji bezpieczeństwa przeciwpożarowego, umieszczone były gaśnice, hydranty i węże gaśnicze, posiadające aktualne przeglądy techniczne i atesty²²;
- 2) w budynku warsztatowo-dydaktycznym były dwie szatnie wyposażone w metalowe szafki zamykane na klucz i tym samym stworzono możliwość pozostawiania przez uczniów podręczników i przyborów szkolnych oraz ubrań roboczych²³;
- 3) schody prowadzące na piętra budynku szkolnego oraz dydaktyczno-warsztatowego, wyposażone były w zabezpieczenia przed zsuwaniem się po nich i zjeżdżaniem po balustradach; jedne schody prowadzące na piętro w budynku internatu nie spełniają wymogów budowlanych (kręte, strome, zagrażające bezpieczeństwu użytkowników)²⁴; według udzielonych wyjaśnień aktualnie opracowywany jest kosztorys przebudowy schodów, a realizacja planowana jest na miesiące wakacyjne;
- 4) w pomieszczeniach sanitarnych zapewniony był dostęp do bieżącej zimnej i ciepłej wody oraz do środków higieny osobistej; sanitariaty były w dobrym stanie technicznym oraz utrzymane w czystości i porządku (§ 8 rozporządzenia)²⁵; w budynku szkoły, w jednej z toalet znajdował się wysoki próg; według wyjaśnień byłej dyrektor było to uwarunkowane konstrukcją budynku; próg oznaczono żółtą taśmą; w budynku internatu na 11 chłopców była jedna łazienka z dwoma prysznicami, dwiema umywalkami i jedną toaletą;
- 5) plany ewakuacji budynków szkoły umieszczone były w widocznych miejscach, w sposób zapewniający łatwy do nich dostęp; drogi ewakuacyjne oznaczono w sposób wyraźny i trwały (§ 5 rozporządzenia)²⁶;
- 6) w pomieszczeniach szkoły zapewnione było elektryczne oświetlenie, wentylacja i ogrzewanie; sprzęty, z których korzystają uczniowie, dostosowane były do wymagań ergonomii; wyposażenie

²² § 23 rozporządzenia; s. 3 protokołu oględzin; zarządzenie nr 84/2021/2022 dyrektora ZSCKR w Rudnej z dnia 31.03.2022 w sprawie wprowadzenia Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego w ZSCKR w Rudnej.

²³ § 4a rozporządzenia; s. 3 protokołu oględzin.

²⁴ § 16 rozporządzenia; s. 2 protokołu oględzin.

²⁵ Protokół z oględzin.

²⁶ Dokumentacja zdjęciowa - plik w EZD sprawa DKA.ki.092.3.2022.

szkoły posiadało odpowiednie atesty i certyfikaty (§ 9 rozporządzenia); w hali garażowej w budynku dydaktyczno-warsztatowym pod sufitem zwisały przewody elektryczne; dyrektor wyjaśniła²⁷,

że przewody nie stanowią bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa dla uczniów i będą w okresie wakacyjnym uporządkowane;

- 7) kuchnia i stołówka utrzymane były w czystości, a ich wyposażenie we właściwym stanie technicznym; gorące posiłki spożywane były w pomieszczeniach do tego celu wydzielonych (§ 10 rozporządzenia);
- 8) pomieszczenia szkolne były wietrzone w czasie przerw lub w razie potrzeby w czasie zajęć, (§ 12 rozporządzenia);
- 9) zapewniono apteczki zawierające środki niezbędne do udzielania pierwszej pomocy i instrukcję o zasadach udzielania pierwszej pomocy (§ 20 rozporządzenia);
- 10) pracownicy szkoły posiadali aktualne szkolenia BHP i badania okresowe²⁸ (§ 21 rozporządzenia), z uwzględnieniem przepisów ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 i innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych²⁹; w okresie pandemii trzem pracownikom upłynął termin ważności badań okresowych (24.10.2020 r., 1.02.2021 r., 24.04.2022 r.), z czego jeden odebrał skierowanie na badania (23.03.2022 r. - niemniej nie wykonał tych badań), jeden przebywał na urlopie wychowawczym, a jeden odmówił przyjęcia skierowania na badania i zobowiązał się do ich wykonania w ustawowym terminie, a dwóm upływał 13 i 24 czerwca 2022 r. (odebrano skierowanie na badania odpowiednio 12.05.2022 r., 24.05.2022 r.); dyrektor wyjaśniła³⁰, iż zgodnie z przepisami dot. COVID-19 po odwołaniu stanu zagrożenia epidemiologicznego pracownik jest zobowiązany wykonać badania w okresie nie dłuższym niż 180 dni od dnia odwołania stanu epidemii lub zagrożenia epidemiologicznego;
- 11) 28 pracowników posiadało przeszkolenie w zakresie udzielania pierwszej pomocy, natomiast 9 (7 nauczycieli i 2 pracowników administracji) nie posiadało tego przeszkolenia, niemniej planowani byli do przeszkolenia (sierpień 2022 r.); według § 21 rozporządzenia pracownicy szkoły lub placówki podlegają przeszkoleniu w zakresie udzielania pierwszej pomocy, co nie było spełnione; dyrektor wyjaśniła³¹, że w związku ze stanem pandemii COVID-19 organizacja szkoleń dużych grup stanowiła zagrożenie życia i zdrowia dla pracowników, gdyż szkolenie z pierwszej pomocy jest szkoleniem praktycznym; na podstawie wewnętrznych uregulowań zostały wyznaczone i przeszkolone do udzielania pierwszej pomocy po dwie osoby w każdym budynku szkoły, czyli przeszkolono w marcu 2022 r. w zakresie udzielania pierwszej pomocy 6

²⁷ Pismo dyrektora ZSCKR w Rudnej z 15.06.2022 r.

²⁸ Stan na dzień 7.06.2022 r.

²⁹ Dz. U. 2021 r. poz. 2095.

³⁰ Pismo dyrektora ZSCKR w Rudnej z 7.06.2022 r., znak: ZSCKR.092.1.2022, załącznik 10.

³¹ Pismo dyrektora ZSCKR w Rudnej z 8.07.2022 r., znak: ZSCKR.0912.1.2022 (3), załącznik 1. Zarządzenie nr 75/2021/2022 dyrektora ZSCKR w Rudnej z dnia 1.03.2022 r. w sprawie wyznaczenia pracowników do wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji w ZSCKR w Rudnej.

pracowników i dyrektora szkoły i w ten sposób osoby przebywające w budynkach szkoły taką pomoc mogły mieć udzieloną;

- 12) maszyny i urządzenia znajdujące się w budynkach szkoły utrzymane były w stanie zapewniającym sprawność działania oraz bezpieczeństwo pracy i nauki; przy sprawnych maszynach i innych urządzeniach technicznych wywieszone były instrukcje bezpiecznej obsługi; maszyny i urządzenia niesprawne lub uszkodzone oznaczone były w sposób wyraźny i zabezpieczone przed uruchomieniem; ponadto w salach dydaktycznych wywieszone były w widocznych miejscach regulaminy określające zasady bezpieczeństwa i higieny pracy, regulaminy ppoż. oraz poszczególnych pracowni, zgodnie z § 23, 25 i 26 rozporządzenia;
- 13) piwnica w budynku szkoły wykorzystywana na szatnię była wyłączona z użytku; pomieszczenie zawilgocone i zagrzybione³²; dyrektor wyjaśniła, że powodem niepodjęcia działań były niewystarczające środki finansowe przewidziane w budżecie szkoły na wydatki remontowe i w związku z tym pomieszczenie zostało wyłączone z użytkowania.

Oznaczenia i umiejscowienia regulacji związanych z bezpieczeństwem budynków było zgodne z przepisami. Oznakowanie przeciwpożarowe i umiejscowienie sprzętu ppoż. - prawidłowe. Drogi i wyjścia ewakuacyjne oznaczone były właściwie. Plany ewakuacyjne umieszczone były w widocznych miejscach, na poszczególnych kondygnacjach, w sposób wyraźny i trwały. W widocznych miejscach znajdowały się też regulaminy BHP, ppoż. oraz instrukcje użytkowania sprzętu i wyposażenia sal, co było zgodne z wymogami określonymi w § 7, 15, 20, 25, 26, rozporządzenia³³. W pomieszczeniach, które tego wymagały, należących do szkoły budynków i budowli znajdowały się również wymagane instrukcje i regulaminy.

W obiektach należących do szkoły zapewniono dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody oraz ogrzewanie gazowe.

Ocena pozytywna z zastrzeżeniami. W badanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości, niemniej stwierdzono istotne uchybienie formalne polegające na braku przeszkolenia w zakresie udzielania pierwszej pomocy 9 pracowników szkoły, w tym 7 nauczycieli.

4.3. Przestrzeganie warunków bezpieczeństwa i higieny pracy w otoczeniu szkoły.

W toku kontroli przeprowadzono oględziny budynków, budowli i terenów należących do ZSCKR w Rudnej:

- budynku szkoły,
- budynku dydaktyczno – warsztatowym,
- budynku internatu,
- otoczenia szkoły.

³² Protokół z oględzin, s.2.

³³ Protokół z oględzin.

Z ww. oględzin obiektów należących do szkoły został sporządzony 9.06.2022 r. protokół z oględzin, dalej „protokół”.

W toku kontroli stwierdzono że:

- 1) teren należący do szkoły był ogrodzony częściowo, niezgodnie z § 7 ust. 1 rozporządzenia; dokończenie ogrodzenia było zaplanowane na okres wakacyjny 2022 r.;
- 2) na terenie posesji w centralnie posadowionym miejscu (dziejniec szkoły) parkują samochody i w związku z tym znacząco ograniczono młodzieży miejsce do rekreacji i odpoczynku, a ruch pojazdów stanowił zagrożenie dla uczniów i pracowników szkoły; na teren szkoły mogły wejść (w tym zaparkować samochód) przez całą dobę również osoby z zewnątrz; dyrektor wyjaśniła, że parking jest w trakcie projektowania;
- 3) na posesji znajdowała się wydzielona strefa, ogrodzona prętami oraz bramką i zabezpieczona białą-czerwoną taśmą, na terenie której były posadowione dwa namioty do upraw pod folią, szklarnia, pasieka (2 ule) oraz mały budynek magazynowy, a także park maszyn rolniczych; namioty foliowe – uszkodzone, ich stan techniczny nie pozwalał na dalszą eksploatację, zgromadzono w nich materiały budowlane i sprzęt wycofany z użytku lub zbędny; szklarnia użytkowana do zajęć praktycznych; park maszynowy niezadaszony, sprzęt rolniczy częściowo zardzewiał, w dużej części nieużytkowany; budynek magazynowy składający się z trzech pomieszczeń gospodarczych (skład narzędzi ogrodniczych, pomieszczenie do pozyskiwania miodu); zabezpieczenie strefy, w tym namiotów, prętami, bramką i białą-czerwoną taśmą nie chroniło przed dostępem osób niepowołanych; dyrektor wyjaśniła³⁴, że namioty foliowe zostaną w okresie wakacyjnym usunięte, a teren (strefa) będzie zagospodarowany w inny sposób. W informacji z 15.07.2022 r. dyrektor szkoły podała³⁵, że *„namioty stwarzające zagrożenie pod względem bezpieczeństwa dla uczniów i pracowników zostały już rozebrane, a nagromadzone (...) odpady i śmieci zostały usunięte.”*.

Ocena negatywna. Stwierdzono nieprawidłowość polegającą na niewystarczającym zabezpieczeniu terenu wyłączanego z użytku z ekspozycją maszyn rolniczych i namiotami foliowymi. Zastrzeżenia dotyczyły także udostępnienia dziedzińca szkoły na miejsce do parkowania samochodów (ruch pojazdów stwarzał zagrożenie dla młodzieży, jak również pozbawiono uczniów miejsca do rekreacji). Podjęto działania w celu poprawy warunków bezpieczeństwa i higieny pracy.

4.4. Przeglądy techniczne i kontrole w zakresie oceny stanu sanitarno-technicznego placówki i jej otoczenia.

W toku kontroli stwierdzono że:

³⁴ Protokół z oględzin, część: otoczenie szkoły, pkt 4, str. 3.

³⁵ E-mail z 15.07.2022 r. wraz z dokumentacją zdjęciową.

- 1) przeglądy techniczne instalacji: wodnej, kanalizacyjnej, elektrycznej (w tym natężenia oświetlenia), gazowej, odgromowej, wentylacyjnej, kominowej, ciśnienia i wydajności hydrantów oraz gaśnic w budynkach, były aktualne, wykonane przez uprawnione do tego osoby, zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zapisami instrukcji³⁶; w ramach okresowej rocznej kontroli stanu technicznego obiektów szkoły nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości mogących spowodować katastrofę budowlaną, obiekty mogą być eksploatowane, nie stwierdzono usterek wymagających usunięcia w terminie krótszym niż 12 miesięcy lub więcej niż rok³⁷; w ramach rocznej i pięcioletniej kontroli stanu technicznego obiektu stwierdzono, że budynki znajdują się w należyłym stanie technicznym zapewniającym ich dalsze i bezpieczne użytkowanie³⁸;
- 2) ustalenia kontroli pokrywają się z ustaleniami kontroli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lubinie, przeprowadzonej 26.05.2022 r. w zakresie oceny stanu sanitarnego szkoły, oceny stanu sanitarnego internatu, bursy oraz innych placówek całodobowych zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania; kontrola PPIS w Lubinie nie stwierdziła nieprawidłowości i nie wydała zaleceń³⁹;
- 3) książki obiektów prowadzone były na bieżąco i zawierały stosowane wpisy (informacje o dokonanych przeglądach).

Ocena pozytywna. W badanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości oraz uchybień.

III. Zalecenia pokontrolne

W związku z wynikami kontroli, zalecam Pani Dyrektor:

- 1) zwiększenie nadzoru nad realizacją postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, w szczególności w zakresie zachowania zasady konkurencyjności podmiotów oraz prowadzeniem dokumentacji z realizacji zamówienia;
- 2) przestrzeganie przepisów dotyczących wydatkowania środków z rezerw celowych;
- 3) wprowadzenie rozwiązań, które wzmocnią wewnętrzną kontrolę dokumentów finansowych i zapewnią, że opisy operacji gospodarczych na dowodach księgowych, będą rzetelne i wyczerpujące; dokładanie większej staranności przy wydatkowaniu środków związanych z realizacją remontów i zakupem pomocy dydaktycznych;
- 4) podjęcie działań mających na celu:
 - przeszkolenie pracowników w zakresie udzielania pierwszej pomocy,
 - należyte/rzetelne prowadzenie rejestru wyjść grupowych uczniów.

Proszę Panią Dyrektor o powiadomienie mnie w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego o podjętych działaniach w celu zrealizowania zaleceń pokontrolnych.

³⁶ § 23 rozporządzenia.

³⁷ Protokół 1/2022 z okresowej rocznej kontroli stanu technicznego obiektu dla: 1/budynku szkoły, 2/budynku warsztatowo-dydaktycznego i 3/internatu z kuchnią.

³⁸ Protokół nr BW-D/04/21, protokół nr BD/04//2021 oraz protokół nr BI/05/2021.

³⁹ Protokół kontroli nr 24/PZ/22.

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Grzegorz Mroczek
dyrektor generalny
\$departament / biuro
/podpisano elektronicznie/